

Notat

Fra: Rådmannen

Til: Kommunestyret

Rådmannens vurderinger knyttet til sak «Budsjettregulering skole og strategier for bærekraftig kommuneøkonomi

Det er blitt fremmet krav etter kommunelovens § 11-3 om å behandle del av sak 051/21

«Budsjettregulering skole og strategier for bærekraftig kommuneøkonomi» på ny. I begrunnelsen vises det til at den nevnte saken kom opp til behandling på bakgrunn av at formannskapet tidligere hadde bedt rådmannen følge opp den økonomiske situasjonen i skolesektoren, og at det etter disse representantenes syn ikke var noe som skulle tilsi at spørsmålet om prosjektet infrastruktur/utvikling Kolnes (ny Eikjeveg) skulle bakes inn i saken. I sakens punkt tre, ble det vedtatt at dette prosjektet skulle utsettes i minimum 3 år.

Rådmannen holder fast på rådmannens forslag til konklusjon i saken, herunder det omtalte punkt 3 som ble vedtatt med 23 mot 22 stemmer.

Bakgrunn

Utgangspunktet for den aktuelle saken var en bestilling fra formannskapet om å følge opp den økonomiske situasjonen i skolesektoren, og hvor det ble bedt om en sak for å vurdere behovet for budsjetregulering. Dette gav opphav til en innstilling fra rådmannen om å øke budsjetttrammene i årsbudsjettet for 2021 med 4 mill. kroner. Forslaget ville videre få en betydelig helårseffekt, slik at kostnadene for 2022 totalt vil være 9,6 mill. kroner. Det er ikke vanlig å ha budsjetreguleringer i løpet av året som i så stor grad påvirker den videre økonomiplanperioden, og legger så kraftig bånd på den kommende budsjettprosessen.

Normalt ser rådmannen det som lite ønskelig at det gjøres store budsjettjusteringer/prioriteringer med flerårige konsekvenser, uten at dette ses i sammenheng med andre siden av kommunens økonomistyring. Dette er årsaken til at denne type spørsmål normalt bør løses i forbindelse med den ordinære budsjettbehandlingen.

Den endringen som ble foreslått ville ha stor betydning for budsjettarbeidet for 2022, og dette var bakgrunnen for at rådmannen hadde behov for å sette den foreslåtte budsjettjusteringen inn i en større økonomisk sammenheng.

Denne vurderingen bygger også på kommunelovens grunnleggende krav om at kommunene skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Det er redegjort nærmere for dette i saken, i avsnittene under overskriften «Bakgrunn for arbeidet med bærekraftig kommuneøkonomi i Karmøy kommune.»

Rådmannens utgangspunkt var mer konkret at den sist vedtatte økonomiplanen som ble vedtatt i desember 2020, forutsetter ytterligere innsparinger i tjenestene i 2022-2024, også innenfor skolesektoren. I tillegg har planen et planlagt netto driftsresultat som lå vesentlig under kommunens vedtatte måltall. I rådmannens vurdering er det også en faktor at kommunestyret i behandlingen av 2021-budsjettet hadde sagt nei til de største grepene rådmannen hadde foreslått som inndekning; økt eiendomsskatt og forslag om å legge ned Håvik skole. Det forelå derfor et uløst inndekningsbehov i sist

vedtatte økonomiplan. Når det i saken om budsjettregulering på skoleområdet ble foreslått ytterligere utgiftsøkninger og føringer for utgiftssiden i budsjettarbeidet fremover, var det behov for å se denne økningen opp mot tidligere føringer for budsjett og økonomistyring i Karmøy kommune. Rådmannen kunne derfor ikke anbefale en slik budsjettregulering, uten at det samtidig ble pekt på at rådmannen ikke så denne økningen som forenlig med tidligere vedtak som har lagt til grunn for kommunens budsjettprosesser. Det var derfor behov for politiske avklaringer på hvordan dette skulle håndteres.

Disse vurderingene er det redegjort for i den aktuelle saken. Hovedgrepene i saken var at det settes i gang nye utredninger av mulige strukturgrep, og en reduksjon i måltallet for hvilken gjeldsvekst det skal legges opp til i Karmøy kommune. For at det skulle være mulig å planlegge med en lavere gjeldsvekst i kommende økonomiplanperiode, og for å sikre økt handlingsrom til å finansiere økte driftsrammer til skole allerede i 2022, var det behov for å ta bort eller utsette noen av de store prosjektene som lå inne nær i tid. Det vil være kunstig å sette dette frem som en løsning, uten at det konkretiseres. Utfordringen der er at mange av disse prosjektene er igangsatt, eller vurderes å ha større negative konsekvenser å flytte ut i tid enn veiprosjektet på Kolnes.

I den årlige budsjettprosessen er det slik at ulike behov og ønsker prioriteres opp mot hverandre, og innenfor en samlet og helhetlig forståelse av kommunens økonomiske rammer. Når det i løpet av året oppstår et behov for å justere dette, mener rådmannen at det tilsvarende er behov for å sette det inn i den samme helhetlige sammenhengen. Den økte skolerammen ville ha vesentlig betydning for handlingsrommet og balanse i den videre økonomiplanen. Ut fra hensyn til forsvarlig saksutredning og krav til å forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, vil rådmannen derfor opprettholde vurdering og anbefaling om inndekning som ble gjort i den aktuelle saken.

For ordens skyld gjør rådmannen oppmerksom på at Handlingsprogram 2022-2025 med budsjett og økonomiplan legges frem 1. november 2021, kort tid etter kommunestyremøtet 18. oktober. Dette forslaget vil være basert på blant annet de forutsetningene som ble vedtatt i behandlingen av «Budsjettregulering skole og strategier for bærekraftig kommuneøkonomi» i juni. Dersom kommunestyret nå eventuelt ønsker å endre på disse forutsetningene, bør dette i så fall gjøres som en del av den politiske behandlingen av handlingsprogrammet.